

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
(навчальної) роботи

проф. Ю.Й. Гумінський

«11» 08 2020 р.

«ПОГОДЖУЮ»

Завідувач кафедри соціальної
медицини та організації охорони здоров'я

проф. Очередько О.М.

«14» 08 2020 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ МЕДИЦИНИ»

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2020
Навчальний рік	2020-2021
Кафедра	Соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Лектор	Задорожнюк Оксана Володимирівна, асистент
Контактна інформація	socmed@vnmua.edu.ua вул.Пирогова, 56 (морфологічний корпус), (0432)55-39-57
Укладач силабусу	Задорожнюк Оксана Володимирівна, асистент

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП/місце дисципліни в ОПП	ОК 9, складова циклу дисциплін загальної підготовки
Курс/семестр	1 курс (I семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	90 годин /3 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	1 модуль
Структура дисципліни	Лекції - 10 год Практичні заняття 10 год Самостійна робота 70 год
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів-дистанційна)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. У загальній системі підготовки лікаря історія медицини є однією з теоретичних дисциплін. Вивчення медицини, як і будь-якої іншої галузі людської діяльності та знання, обов'язково потребує ґрунтовного ознайомлення з її історією. Навчальна дисципліна «Історія медицини» передбачає вивчення історії розвитку медичних знань і медичної практики у зв'язку з розвитком та зміною соціально-економічних формацій та загальної історії людства. Історія медицини є одним з розділів загальної історії культури людини. Вона розглядає розвиток знань, пов'язаних із захворюваннями, лікуванням людини, збереженням і зміцненням її здоров'я. Зміст медицини, якість лікувальних, рівень запобіжних засобів, становище медичних працівників завжди залежали і залежать від соціально-економічних умов життя людства, від суспільного ладу, розвитку природничих наук, філософії, техніки. Тому вивчати історію медицини, правильно розуміти її розвиток можна лише в нерозривному зв'язку із загальною історією людства. Оскільки сучасна медицина є системою наукових знань про здоров'я і захворювання людини в умовах її як індивідуального, так і громадського життя, ця наука має біосоціальний характер. Історія медицини як наука і предмет викладання грає велику роль в системі підготовки лікаря, формування прогресивного наукового світогляду і соціально-активної позиції.

Передреквізити. Історія медицини базується і тісно пов'язана на набутих відповідних знаннях з таких дисциплін як світова історія, історія України та українська культура, філософія, релігієзнавство, психологія спілкування, латинська мова та медична термінологія, основи права та ін.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Вивчення історичного досвіду створення людством методів збереження життя та здоров'я людей, попередження і лікування захворювань, підтримання активного довголіття шляхом накопичення медичних знань та організації їх широкого використання. Вивчення історії медицини формує наукове розуміння суті цього виду діяльності в науковому і практичному плані, розкриває конкретні внески держав і народів усього світу в формування і виділення в окрему галузь медичної діяльності. В ході вивчення дисципліни студенти набувають навичок історичного аналізу, вибору шляхів пошуку найбільш вдалих рішень сучасних проблем, уміння уникати небажаних помилок, прогнозувати найбільш ефективні форми і методи медичної допомоги на майбутнє.

Постреквізити. Знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни, потрібні для вивчення фундаментальних та клінічних дисциплін та подальшій професійній діяльності.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

1. Здійснювати історичний аналіз.

2. Вибирати шляхи пошуку найбільш вдалих рішень сучасних проблем.
3. Володіти умінням уникати небажаних помилок
4. Прогнозувати найбільш ефективні форми і методи медичної допомоги на майбутнє.
5. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності
6. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1. Історія медицини	I семестр 90 год/3 кредити	Лекції №№ 1-5 Практичні заняття №№ 1-5 Теми для самостійного опрацювання №№ 1-5
----------------------------	-------------------------------	---

Дисципліна включає 5 тем, які входять до 1 тематичного модуля.

Модуль 1. Історія медицини

Тема №1. Історія створення Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова. Його внесок у розвиток медицини на Поділлі. Історія обласної лікарні ім.М.І.Пирогова. Історія медицини як наука, методи та джерела вивчення. Медицина первісного суспільства, її основні досягнення та закономірності.

Тема №2. Медицина стародавніх цивілізацій (Єгипту, Месопотамії, Індії, Китаю, Стародавньої Греції і Риму), її основні закономірності та видатні представники. Започаткування етико-деонтологічних основ медицини. Клятва Гіппократа.

Тема №3. Медицина раннього, середнього і пізнього феодалізму (Відродження), її основні риси і досягнення. Видатні представники. Феномен середньовічної тибетської та арабської медицини.

Тема №4. Зародження та розвиток медицини на території України від первісних часів до 18 століття. М.І.Пирогов (на базі Національного музею М.І. Пирогова).

Тема №5. Медицина Нового та Новітнього часу. Розвиток фундаментальних клінічних дисциплін, видатні представники, їх пріоритети. **Залік.**

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

1. Визначати вивчення основних історико-медичних подій стосовно майбутньої спеціальності.
2. Об'єктивно, на наукових засадах оцінювати розвиток та стан медичної справи в Україні.
3. Засвоєння здобутків медицини минулого і використання їх в майбутній практичній діяльності.
4. Визначати причинно-наслідкові зв'язки між явищами матеріального, економічного, політичного життя суспільства; світоглядом; рівнем культури, науки у певні періоди історії людства і явищами, що характеризують рівень розвитку медицини, медичної освіти, системи охорони здоров'я і громадського здоров'я у ті ж періоди історії людства.
5. Робити інформаційний пошук додаткової літератури з історії медицини.
6. Узагальнювати і аналізувати інформацію по одній із тем з історії медицини

Самостійна робота студентів передбачає вивчення та опрацювання тем, які входять до плану аудиторних занять, опрацювання додаткових літературних інформаційних джерел, підготовка інформативних повідомлень відповідно до тематики занять. Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою оцінюється під час проведення поточного контролю теми на відповідному занятті.

Індивідуальна робота включає підготовку доповідей до участі в засіданнях СНТ, студентських наукових конференціях, написання наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел певної наукової або практичної проблеми, участь у щорічних університетських, міжвузівських, всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я /Студенту/Очна форма навчання/ Медицина / 1 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#>. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування
Підсумковий контроль дисципліни - залік	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація-основні-документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тестові завдання

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна-інформація/основні-документи>)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль - залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за поточну успішність конвертується в бали) Зараховано: від 120 до 200 балів Не зараховано: менше 120 балів (див.Шкалу оцінювання)
Оцінювання дисципліни:	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за поточну успішність конвертується в бали) Зараховано: від 120 до 200 балів Не зараховано: менше 120 балів (див.Шкалу оцінювання) Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 120 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано

119-61	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка „**відмінно**”. Студент глибоко засвоїв програмний матеріал, правильно, чітко, логічно і повно дає відповідь на питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи. Вільно володіє вивченим матеріалом. Засвоює основну і знайомий з додатковою літературою. В роботі з інформаційними джерелами самостійно робить узагальнення, здатен сприймати логіку висновків. Працює на занятті систематично і ініціативно, при виконанні СРС робить повноцінний інформаційний пошук.

Оцінка „**добре**”. Студент правильно і по-суті відповідає на питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи. Правильно застосовує теоретичні положення під час відповіді, але допускає незначні помилки, неточності, несуттєві відступи від основного матеріалу відповіді. Засвоює основну літературу, рекомендовану програмою. Працює на занятті систематично, при виконанні СРС робить самостійний інформаційний пошук.

Оцінка „**задовільно**”. Студент дає неповну відповідь на питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи. Виявляє знання основного програмного матеріалу, але не засвоїв його важливих деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу. Знає, хоч не повністю, літературу та джерела, але їх оцінки обмежені або відсутні. До предмету не виявляє особистого інтересу і потребує допомоги у виконанні СРС.

Оцінка «**незадовільно**». Студент не знає матеріалу поточної теми, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді робить значні, грубі помилки.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім.М.І.Пирогова (Вінниця, 2020). Бали за індивідуальну роботу студента (ІРС) нараховуються ЗО лише при успішному їх виконанні та захисті.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості, але становить не більше 12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних ЗО за поточну навчальну діяльність за участь та перемогу в університетських, всеукраїнських та міжнародних олімпіадах, наукових конференціях, при наявності друкованих робіт.

Кількість балів за індивідуальні завдання ЗО не може перевищувати 12 балів за дисципліну, при цьому, максимальна сума балів, яку може отримати ЗО за дисципліну не перевищує 200 балів.

12 балів - додаються до оцінки з дисципліни за призові місця на міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

11-10 балів - додаються за призові місця на внутрішньовузівських олімпіадах і наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

10 балів - додаються до оцінки з дисципліни за участь (якщо ЗВО приймав участь, але не отримав призового місця) у міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

8 балів - додаються до оцінки з дисципліни за участь (якщо ЗО приймав участь, але не отримав призового місця) у внутрішньовузівських олімпіадах, наукових конференціях закладу з наявністю друкованої роботи.

6 балів - додаються до оцінки з дисципліни за виготовлення на кафедрах препаратів, схем, таблиць мультимедійного забезпечення та відеофільмів – з урахуванням важливості виконаної роботи.

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен вчасно приходити на практичне заняття, теоретично підготовленим згідно теми. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Заборонено.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи/кодекс-академічної-доброчесності>). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного контролю студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#>) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 1 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно

Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри ([https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-соціальної медицини та ООЗ/студенту](https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-соціальної-медицини-та-ООЗ/студенту) або <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#>).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри ([https://www.vnmu.edu.ua/кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я / Студенту](https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-соціальної-медицини-та-організації-охорони-здоров'я/студенту)) або <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#>

9. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#> / Студенту).

10. Питання до підсумкового контролю дисципліни Згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>), дисципліна завершується заліком, тому перелік питань відсутній.

Силабус з дисципліни «Історія медицини» обговорено та затверджено на засіданні кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я (протокол №1, від «27» серпня 2020 року)

Відповідальний за курс

підпис

ас. Задорожнюк О.В.

Завідувач кафедри

підпис

проф. Очередько О.М.